

مکایت‌ها و هدایت‌ها

رحم و محبت

روزی رسول اکرم صلی الله علیه و آله یکی از فرزندان خود را روی زانو نشانده، می‌بوسیدند. در این هنگام، مردی از اشراف جاهلیت خدمت آن حضرت رسید. وقتی این منظره را دید، به آن حضرت عرض کرد: من ده پسر دارم، اما تا کنون هیچ‌کدام از آن‌ها را نبوسیده‌ام. پیامبر صلی الله علیه و آله از این سخن چنان عصبانی شدند که صورت مبارکشان برافروخته گردید، آن‌گاه فرمودند: «من لا یرحم لا یرحم»؛ کسی که نسبت به دیگری رحم نداشته باشد، خدا هم به او رحم نخواهد کرد. بعد اضافه نمودند: «من چه کنم اگر خدا رحمت را از دل تو کنده است؟!»

(با تصرف، به نقل از: مرتضی مطهری، انسان کامل، ص ۱۶۸)

منزل وسیع

روزی امام صادق علیه السلام وارد منزل یکی از اصحاب خود شدند، مشاهده کردند که آن شخص با وجود زن و فرزند و تمکن مالی، در خانه‌ای محقر و کوچک زندگی می‌کند، به‌طوری که خانواده‌اش در رنج و زحمت‌اند. فرمودند: «چرا این‌جا زندگی می‌کنی؟ تو که می‌توانی خانه‌ات را برای زن و فرزندت توسعه دهی؟» عرض کرد: یابن رسول‌الله،

این خانه پدری من است. من در این‌جا متولد شده‌ام، پدر و پدربزرگم نیز در این‌جا متولد شده و زندگی کرده‌اند. نمی‌خواهم از خانه پدری‌ام بیرون بروم.

امام صادق علیه السلام با کمال صراحت، فرمودند: گیرم پدر و پدربزرگ تو هیچ‌کدام شعور نداشتند. تو می‌خواهی جریمه بی‌شعوری پدر و پدربزرگ را متحمل شوی؟ زن و بچه‌ات را بردار و از این‌جا برو. [من در این‌جا متولد شده‌ام، به این‌جا خو گرفته‌ام، پدر و پدربزرگم این‌جا به دنیا آمده‌اند، همه حرف‌های غیرمنطقی است.]

در دستورات اسلام نیز آمده است که: «مِنْ سَعَادَةِ الْإِنْسَانِ سَعَةُ الدَّارِ»؛ یکی از سعادت‌های انسان این است که خانه‌اش وسیع باشد. اگر کسی این امکان برایش باشد و کوتاهی کند تا خانواده‌اش در رنج و زحمت بیفتند، به زن و فرزند خود ظلم کرده است. ولی باید توجه داشت که وسعت منزل با توسعه تجملات و تشریفات فرق دارد. وسعت و سادگی چیزی است و تجمّل پرستی و زرق و برق چیزی دیگر. از دیدگاه اسلام، اولی ممدوح است و دومی مذموم.

(با تصرف، برگرفته از: مرتضی مطهری، گفتارهای معنوی، ص ۲۵۷)